

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Радиочестотен спектър	106
1.1. Планиране, предоставяне и ефективно използване на радиочестотния спектър	107
1.2. Електромагнитна съвместимост	113
2. Номера и адреси	113
2.1. Предоставяне на номерационен ресурс	113
2.2. Преносимост на номерата	115
2.3. Единен европейски номер за спешни повиквания „112”	116

IV. УПРАВЛЕНИЕ НА ОГРАНИЧЕНИТЕ РЕСУРСИ

1. Радиочестотен спектър

Радиочестотният спектър е ограничен национален ресурс със съществено значение за развитието на сектора на електронните съобщения като част от националната икономика. Както нарастващото търсене на нови услуги от населението, така и технологичното развитие изискват наличието на подходящ и достатъчен честотен ресурс. Затова е необходимо управлението на радиочестотния спектър да се осъществява по начин, осигуряващ условия за задоволяване на непрекъснато увеличаващите се потребности на пазара на електронни съобщителни услуги. От друга страна, поради ограничената си същност радиочестотният спектър не може да бъде използван съвсем свободно и подчинено изцяло на пазарните сили, а се нуждае от ефективно регулиране, за да бъде гарантиран спектър в съответствие с нуждите и изискванията както на съществуващото, така и на бъдещото технологично и пазарно развитие. Освен интересите на крайните потребители и въвеждането на новаторски технологии, процесът на регулиране отчита също и необходимостта от осигуряване на условия за лесен и бърз достъп до радиочестотен ресурс, гъвкаво, ефективно и без радиосмущения използване на спектъра и създаване на предпоставки за ефективна конкуренция. Поради нарастващата световна глобализация на пазарите и стремежа на ЕС към развитие на общоевропейски вътрешен пазар, планирането на радиочестотния спектър, неговата хармонизация и техническата спецификация на международно ниво оказват все по-голямо влияние върху националното му регулиране.

С влизането в сила на ЗЕС се въведе Европейската регулаторна рамка в областта на електронните съобщения от 2002 г., с което се установиха нови принципи и правила за регулиране на електронните съобщения, включително и такива, свързани с управлението на радиочестотния спектър. Транспонираха се разпоредбите на Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно регулаторната рамка за политиката на Европейската общност в областта на радиочестотния спектър (Решение за радиочестотния спектър), чиято основна цел е да се създадат политика и правна рамка в Общността, за да се гарантира координацията на политическите подходи и, ако е необходимо, хармонизирани условия по отношение на достъпността и ефективното използване на радиочестотния спектър, необходими за създаването и функционирането на вътрешния пазар в такива области на политиката на Общността като електронните съобщения, транспорта и научноизследователската и развойната дейност.

Съществена промяна, свързана с управлението на радиочестотния спектър, е въведената със ЗЕС либерализация на неговото използване. Създадени са условия за облекчена регулация, чрез свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимата и е осигурена възможност за прилагане на принципа на технологична неутралност при използването на спектъра. По този начин на предприятията с издадени разрешения за ползване на индивидуално определен радиочестотен спектър се дава възможност да променят гъвкаво неговото използване по отношение на експлоатираните технологии. В същото време не е възможно да бъде либерализирано в еднаква степен използването на всички радиочестотни обхвати. Правото на ползване на честотния ресурс се ограничава до необходимото с налагане на технически и експлоатационни изисквания, в зависимост от физическите характеристики на разпространение на радиовълните в различните радиочестотни обхвати, с цел осигуряване на адекватна защита от радиосмущения на другите ползватели на спектъра. За радиочестотните обхвати, за които е възможно, се редуцираха

ограниченията, свързани с използването на спектър. Неутралната регулаторна политика създава условия за развитие на пазара на електронните съобщителни услуги, намалява инвестиционния риск за предприятията и осигурява бързо навлизане на нови технологии, заради което се очаква този принцип в управлението на радиочестотния спектър да бъде широко застъпен в бъдеще, в съответствие с политиката на Европейската общност.

В техническите изисквания за работа на електронните съобщителни мрежи от различните радиослужби и съоръженията, свързани с тях, се определиха параметрите, характеристиките и условията за работа на съответните електронни съобщителни мрежи, ползващи индивидуално определен радиочестотен спектър. В Общите изисквания при осъществяване на обществени електронни съобщения, Правилата за осъществяване на електронни съобщения за собствени нужди чрез радиосъоръжения, които ползват радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен, и Списъка на радиосъоръженията, използващи хармонизирани в рамките на европейския съюз радиочестотни ленти, и крайните електронни съобщителни устройства се определиха параметрите и техническите характеристики на радиосъоръженията, ползващи радиочестотен спектър, който не е индивидуално определен. С приемането на тези подзаконовни нормативни документи се осигурява ефективно и без радиосмущения ползване на радиочестотния спектър в съответствие с международните принципи и правила.

Друга съществена промяна в управлението на спектъра е въвеждането на разпоредби в ЗЕС, даващи възможност на предприятията да прехвърлят издадените им разрешения за ползване на индивидуално определен радиочестотен спектър или част от правата и съответните задължения, включени в тях, след предварително разрешение на Комисията. По този начин се създават условия за развитие на вторичен пазар на спектъра. Очакваните ползи от въвеждането на вторичния пазар са по-гъвкавото и по-ефективно използване на спектъра, осигуряването на конкурентна среда за развитие на електронните съобщителни мрежи, ползващи радиочестотен спектър, лесен и бърз достъп до радиочестотен ресурс, по-динамичен пазар на услуги и икономическото развитие в сектора.

Промяната на действащото законодателство дава възможност на КРС да издава временни разрешения, със срок на действие не по-дълъг от 6 месеца, за ползване на индивидуално определен радиочестотен спектър за рекламиране на електронни съобщителни съоръжения, за тестване на нови технически съоръжения или новоизградени електронни съобщителни мрежи, преди да бъдат реално експлоатирани, за изпробване на нови технически методи и/или технологии за осъществяване на електронни съобщения, както и за краткосрочни събития.

В съответствие с разпоредбите на ЗЕС и дадените ѝ правомощия, Комисията управлява разпределения за граждански нужди радиочестотен спектър при спазване на принципите на законоустановеност, предвидимост, прозрачност, публичност, консултативност, равнопоставеност, пропорционалност, неутралност по отношение на използваните технологии и/или предоставяните услуги и свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимата.

1.1. Планиране, предоставяне и ефективно използване на радиочестотния спектър

Нарастващата глобализация на електронните съобщителни пазари, стремежът към изграждане и развитие на общоевропейски мрежи и осигуряването на оперативна съвместимост на услугите и свързаност от край до край налагат международна

хармонизация на радиочестотния спектър и приложенията, които го използват. Определят се не само дефинираните от Международния съюз по далекосъобщения радиослужби, но също така и съвсем специфични изисквания и условия за ползване на радиочестотите. Тези международни спецификации пряко въздействат върху националното честотно планиране. За да се осигури възможност за ефективно и без радиосмущения използване на спектъра и ефективна конкуренция, честотното планиране на национално ниво допълнително създава стабилна основа за съществуващите и бъдещите честотни приложения чрез определяне на конкретни технически изисквания и експлоатационни условия. В същото време тези изисквания и условия трябва да бъдат достатъчно гъвкави, за да не възпрепятстват въвеждането на все по-бързо развиващите се нови технологии.

В съответствие със своите правомощия, КРС прилага регулаторната рамка на политиката на Европейската общност в областта на управлението на радиочестотния спектър. С приемането на подзаконовата нормативна уредба, в българското законодателство са транспонирани следните решения на Европейската комисия: Решение на Комисията 2004/545/ЕО за хармонизирано използване на радиочестотен спектър в честотен обхват 79 GHz от автомобилни радар с малък обseg на действие в Общността; Решение на Комисията 2005/50/ЕО за хармонизирано, ограничено във времето използване на радиочестотен спектър в честотен обхват 24 GHz от автомобилни радар с малък обseg на действие в Общността; Решение на Комисията 2006/771/ЕО за хармонизиране на радиочестотния спектър за използване от устройства с малък обseg на действие; Решение на Комисията 2006/804/ЕО относно хармонизирането на радиочестотния спектър за устройства за радиочестотна идентификация (RFID), работещи в дециметровия обхват (UHF); Решение на Комисията 2007/90/ЕО за изменение на Решение 2005/513/ЕО относно хармонизираното използване на радиочестотния спектър в честотната лента от 5 GHz за внедряване на безжични системи за достъп, включително местни радиомрежи (WAS/RLAN); Решение на Комисията 2007/98/ЕО относно хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в честотния обхват от 2 GHz за въвеждането на системи, предоставящи мобилни спътникови услуги и Решение на Комисията 2007/131/ЕО за разрешаване на използването на радиочестотния спектър за устройства, използващи свръхширокопалтова технология по хармонизиран начин в Общността.

В процеса на честотно планиране се извършва подробно техническо проучване и обстоен анализ на национално и международно ниво, за да се осигури ефективното и без радиосмущения използване на спектъра от множество различни приложения и технологии. Същевременно се взимат под внимание необходимостта от защита на обществен интерес, икономическия ефект, пазарните тенденции, европейската хармонизация, технологическия прогрес и съвместимостта на честотните приложения. Това предполага, че посредством честотното планиране съществуващите приложения са адекватно защитени, а от друга страна е осигурена и възможност за въвеждане на нови технологии. Само балансираната комплексна оценка на всички тези фактори гарантира оптимално честотно планиране. Предвид краткия цикъл на развитие на иновациите и ограничената същност на радиочестотния спектър, планирането става все по-важно и все по-трудно.

КРС предоставя за ползване индивидуално определен радиочестотен спектър след проучване, за всеки конкретен случай, на техническите възможности за осъществяване на съобщения чрез съответните електронни съобщителни мрежи, изследване за електромагнитна съвместимост и биологична защита, и след национално координиране и съгласуване с всички заинтересовани държавни органи, ведомства и служби с цел осигуряване безопасността на въздухоплаването и корабоплаването и

защита на националната сигурност. При необходимост се извършва и международно координиране.

Все още Националният план за разпределение на радиочестотния спектър не е напълно хармонизиран с европейските честотни разпределения - както по отношение на някои от радиослужбите, така и на ползвателите. Твърде много радиочестотен спектър се ползва от държавата. Това води до проблеми при осигуряването на честотен ресурс за граждански нужди с оглед въвеждането на нови технологии и предоставянето на съвременни и качествени услуги за крайните потребители. Освобождаването на честотен ресурс за граждански нужди е бавен процес и зависи най-вече от осигуряването на целеви финансови средства в държавния бюджет за модернизация на комуникационните средства на държавните органи и служби. Голяма част от актуалните и съществени за развитието на електронните съобщения радиочестотни обхвати не могат да се използват за въвеждането на достъпни, съвременни, технологично ефективни и качествени електронни съобщителни услуги.

Подвижна радиослужба

През 2007 г. в резултат на честотно планиране на радиочестотните ленти от обхват 420 MHz бе определен радиочестотен спектър за ползване от оператори за осъществяване на електронни съобщения за собствени нужди чрез мобилна наземна мрежа по стандарт TETRA с местно покритие.

Извършено бе и честотно планиране на обхвати 50 MHz, 60 MHz, 80 MHz, 160 MHz, 420 MHz и 460 MHz, определени за подвижна радиослужба. В резултат на това планиране и след извършване на национално координиране с всички заинтересовани държавни органи, ведомства и служби, 592 радиочестоти бяха предоставени на различни ведомства и фирми за осъществяване на електронни съобщения за собствени нужди чрез електронна съобщителна мрежа от подвижна радиослужба с национално и местно покритие.

В съответствие с условие на индивидуалните лицензии за осъществяване на далекосъобщения чрез обособена далекосъобщителна подвижна мрежа PMR, през годината приключи процедурата по промяна на ширината на радиоканала от 25 kHz на 12,5 kHz на радиочестотния спектър, предоставен за ползване от предприятия, осъществяващи мобилни електронни съобщения за собствени нужди. В резултат на тази промяна бе освободен радиочестотен ресурс от обхвати 50 MHz, 60 MHz, 160 MHz и 460 MHz за мобилни приложения и се създаде възможност за по-ефективно използване на честотния спектър. От направения анализ и оценка на резултатите от преминаване от ширина на радиоканала 25 kHz към ширина 12,5 kHz се установи, че освободеният радиочестотен спектър от обхвати 50 MHz и 60 MHz е приблизително 8 MHz, от обхват 160 MHz – 2,6 MHz, от 460 MHz – 1,6 MHz. Общо над 12 MHz честотен ресурс е освободен за мобилни приложения, което дава възможност да се удовлетворят предявените от страна на заявителите искания за предоставяне на честотен ресурс за осъществяване на електронни съобщения от подвижна радиослужба. Планирането на радиочестотния спектър в тези обхвати се извършва по такъв начин, че да се осигури неговото оптимално използване. В зависимост от териториалния обхват - национален или местен - една и съща честота може да се използва в различни райони на територията на Република България, при това с различна зона на обслужване (до 20 km, 50 km и 120 km), което е предпоставка за осигуряване на ефективно управление и използване на радиочестотния спектър.

През 2007 г. бяха предприети действия за въвеждане на цифрови технологии в обхват 460 MHz по стандарт CDMA-PAMR (Code Division Multiple Access - Public

Access Mobile Radio). През четвъртото тримесечие индивидуално определеният ограничен ресурс – радиочестотен спектър, предоставен за осъществяване на обществени електронни съобщения на територията на страната чрез мобилна наземна мрежа по стандарт NMT (Nordic Mobile Telephone), бе преразпределен за ползване по двата стандарта - NMT и CDMA. Осигуряването на възможност за въвеждане на цифрови технологии в 460 MHz създава условия за развитие и модернизация на съществуващата мобилна наземна мрежа, ефективно използване на вече предоставения радиочестотен спектър и осигурява възможност за пренос на говор и данни или само данни с високи скорости и въвеждане на съвременни и по-разнообразни услуги за крайния потребител. Пълната цифровизация на мрежата ще се извършва поетапно в следващите няколко години след преразпределяне на предоставения радиочестотен спектър за ползване само по стандарт CDMA.

През годината бе открита процедура по обществени консултации за възможностите за ползване на наличния свободен ограничен ресурс – радиочестотен спектър с капацитет 2 x 5.4 MHz от обхват 900 MHz (радиочестотни ленти 880.1 – 885.9 MHz и 925.1 – 930.9 MHz). В документа за обществените консултации КРС посочи предимствата и недостатъците на двете възможности за предоставяне на свободния спектър, а именно той да се предостави за ползване от ново предприятие или да се предостави за разширяване, модернизиране и развитие на електронните съобщителни мрежи на действащите три мобилни GSM предприятия.

Неподвижна радиослужба

Запази се тенденцията към все повече традиционни за радиослужбата мрежи от вида “точка към точка” (радиорелейни мрежи). След честотно планиране и национално координиране, на различни предприятия бе предоставен радиочестотен спектър за 3623 радиорелейни участъка, с които общият им брой с предоставен радиочестотен спектър надхвърли 10 200. Стремителното нарастване на радиорелейните участъци в последните години доведе до остър недостиг на спектър за неподвижна радиослужба, особено в обхватите до 8 GHz, поради което, за да се осигурят условия за по-ефективно използване на радиочестотния спектър, в Техническите изисквания за работа с електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях бяха диференцирани изискванията за мрежите, използващи високоскоростен и нискоскоростен пренос.

За осигуряване на ефективното използване на радиочестотния спектър бяха въведени по-стриктни правила за ползване на честотен ресурс при нискоскоростен пренос и по-специално ограничения в допустимите минимални дължини на радиорелейните участъци. Това бе направено с цел постигане на висока плътност на електронните съобщения, каквато съответства на енергийните особености на различните честотни обхвати, като се вземат предвид всички специфични характеристики, теренни особености и технологични възможности на апаратурата. За по-ефективните системи с висока цифрова скорост минималните дължини на радиорелейните участъци са намалени или са премахнати изобщо, за да се гарантира висока надеждност и качество на преноса.

За честотните обхвати, в които се осъществява ширококолов и магистрален пренос, бяха въведени минимални изисквания към антените, както и допълнителни технически и технологични изисквания към съоръженията, за постигане на максимална спектрална съвместимост и следователно висока ефективност на използване на радиочестотния спектър.

Също така, бяха въведени и допълнителни регулаторни мерки за освобождаване на радиочестотен спектър, ползван от мрежи от неподвижната радиослужба в обхвати, предназначени за други радиослужби. Такива мерки бяха предприети в честотния обхват 11,7-12,5 GHz за защита на радиоразпръскване-спътниково и неподвижна-спътникова радиослужба, и в обхват 21,4-22,0 GHz за защита на радиоразпръскване-спътниково. В съответствие с Решение ECC/DEC/(05)01 на Комитета за електронни съобщения към Европейската конференция по пощи и далекосъобщения за използване на обхват 27,5-29,5 GHz от неподвижна радиослужба и некоординирани земни станции от неподвижна-спътникова радиослужба (Земя - космос), бе прието честотно разделяне на обхвата между двете радиослужби.

През 2005 г. на две дружества бе предоставен за ползване ограничен ресурс 2x21 MHz дуплексно спрегнати честотни блока за осъществяване на далекосъобщения чрез обществени далекосъобщителни мрежи от неподвижна радиослужба от вида „точка към много точки“ в обхват 3,4-3,6 GHz при използване на технология с организация на дуплексната връзка FDD. Бързото развитие на технологиите, които мигрираха към повсеместно използване на технологии с организация на дуплексната връзка TDD и същевременно налагането от IP технологиите на 5 MHz честотно разпределение, вместо старото 3,5 MHz, предизвикаха необходимостта от окрупняване на честотните блокове на предприятията. През 2007 г. КРС разреши размяната на предоставени честотни блокове между двете предприятия, като в резултат на това новите честотни блокове бяха разширени до 42 MHz непрекъснат спектър, с което се улесни планирането на мрежите по технология WiMax.

КРС издаде разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез обществена електронна съобщителна мрежа от неподвижната радиослужба от вида „точка към много точки“ с национално покритие (клас Б) за последните 2x10,5 MHz дуплексно спрегнати честотни блока.

Спътникови радиослужби

Въвеждането на новата регулаторна рамка в българското законодателство доведе до осигуряване на по-облекчени условия за използване на спектъра и по-опростена процедура за достъп до честотен ресурс за спътниковите комуникации, което от своя страна е предпоставка за въвеждане на нови технологии и осигурява условия за бързо развитие на спътниковите електронни съобщения и предоставяните на крайния потребител услуги.

Електронни съобщения за собствени нужди чрез VSAT земни станции в радиочестотни ленти 12,50 – 12,75 GHz и 14,00 – 14,25 GHz вече могат да се извършват свободно при спазване на Правилата за осъществяване на електронни съобщения чрез радиосъоръжения, които ползват радиочестотен спектър, който не е необходимо да бъде индивидуално определен. Обществени електронни съобщения чрез VSAT земни станции в същите ленти може да се осъществява след подаване на уведомление до КРС, като правата на операторите възникват от датата на надлежно подаденото уведомление, докато съгласно ЗД тези оператори имаха право да извършват дейност след издаване на индивидуална лицензия. Всяко предприятие може да осъществява електронни съобщения чрез мрежи от транспортируеми земни станции SNG TES само след уведомление до КРС.

С Техническите изисквания за работа с електронни съобщителни мрежи от радиослужби неподвижна-спътникова, подвижна-спътникова и съоръженията, свързани с тях бяха определени техническите характеристики и параметри на електронните

съобщителни мрежи от двете радиослужби, както и приложимите стандарти и документи на европейските организации. Бяха определени допустимите обхвати за радиоразпръскване-спътниково. Създадох се условия за въвеждане на мрежи от земни станции с висока плътност в обхватите на неподвижна-спътникова радиослужба. В тази връзка, в съответствие с Решение ЕСС/DEC/(05)01, бе прието честотно разделяне на обхвата 27,5-29,5 GHz между неподвижна и неподвижна-спътникова радиослужби.

Радиоразпръскване

Аналогово радиоразпръскване

За разширяване на териториалното покритие на националните мрежи и задоволяване нуждите на населението с качествени предавания, КРС определи нови 20 честотни назначения в дециметровия обхват за БНТ, БТВ и НОВА ТВ и 17 нови честотни назначения в УКВ обхвата за БНР и ДАРИК РАДИО.

Във връзка с одобряването на нови технически характеристики на радио- и телевизионни предавателни станции е осъществена национална координация и съгласуване с всички заинтересовани държавни органи, ведомства и служби на 107 честотни назначения за радиоразпръскване на радиосигнали и 125 честотни назначения за радиоразпръскване на телевизионни сигнали. Разгледани, анализирани и одобрени са 80 работни проекта на радиопредавателни станции и 120 работни проекта на телевизионни предавателни станции.

Цифрово радиоразпръскване

За да се осигурят условия за преминаване от аналогови към цифрови системи и за въвеждане на новите технологии в областта на радио- и телевизионното разпръскване, през 2006 г. в Женева се проведе Регионалната радиоконференция на Международния съюз по далекосъобщения за планиране на наземно цифрово радиоразпръскване в честотните обхвати 174-230 MHz и 470-862 MHz. Със сключеното Регионално споразумение Женева 2006 г. се утвърди честотен план за въвеждане на наземно цифрово радио- и телевизионно разпръскване в посочените обхвати. С влизане в сила на решенията на конференцията новият цифров радиочестотен план става задължителен за всички следващи радиочестотни назначения и представлява основа на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово радиоразпръскване.

Съгласно цифровия План Женева 2006 г., България си осигури честотен ресурс с възможност за изграждане на следните мрежи:

- 10 мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионни програми с национално покритие;
- 34 мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионни програми с регионално покритие;
- 23 мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионни програми с регионално покритие – 12 за София и 11 за Варна;
- 2 мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване на радиопрограми с национално покритие;
- 8 мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване на радиопрограми с регионално покритие за градовете – 6 за София и 2 за Варна.

С активното участие на представителите на Комисията за регулиране на съобщенията бе разработен проект на План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България. Планът поставя

стратегическите основи за изграждане на мрежите за DVB-T (Digital Video Broadcasting - Terrestrial) и план графика за изключване на аналоговите предаватели. Разработени са конкретните стъпки за покриването на страната с наземна цифрова телевизия. Предвижда се изграждането и въвеждането в експлоатация на първите мултиплексни платформи по новия цифров радиочестотен план да започнат през 2008 г. с оглед завършване на поетапната цифровизация на наземното телевизионно радиоразпръскване в края на 2012 г. Главна цел на въвеждането на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване е ефективното ползване на радиочестотния спектър, по-доброто качество и предоставянето на допълнителни услуги.

Експерти на комисията извършиха технически анализи на определените честотни канали за стартиране на наземното цифрово радиоразпръскване на телевизионни програми и определиха конкретните технически характеристики на радиосъоръженията. Съответните радиочестоти и технически параметри на радиосъоръженията, които ги използват, са изпратени в Международния съюз по далекосъобщения за международна координация в съответствие с процедурите на Регионалното споразумение Женева 2006 г.

Извършени са проучвания и технически анализи за определяне на технически параметри и експлоатационни условия и изисквания за ползване на индивидуално определен радиочестотен спектър в късовълновия обхват за осъществяване на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали по технология DRM (Digital Radio Mondiale).

1.2. Електромагнитна съвместимост

За да се гарантира безопасността на въздухоплаването, през 2007 г. бяха извършени 110 изследвания за електромагнитна съвместимост между УКВ ЧМ радиоразпръсквателните станции и въздухоплавателните системи ILS, VOR и COM.

Във връзка с осигуряването на обектова електромагнитна съвместимост и електромагнитна съвместимост между радиослужбите, бяха разгледани и анализирани 80 работни проекта на радиопредавателни станции и 120 работни проекта на телевизионни предавателни станции.

За да се реши проблемът с трансграничните смущения, Комисията разреши повишение на мощностите на някои от радиопредавателните станции в пограничните райони. В тази връзка, за да се осигури безопасността на въздухоплаването, през ноември бяха извършени съвместни измервания за определяне нивата на вредните емисии в навигационните и комуникационните честотни канали при условия на повишени мощности на УКВ-ЧМ радиопредавателни станции за Бургас.

Поради установяване на вероятни смущения при изследвания за електромагнитна съвместимост с въздухоплавателните радиослужби, през годината бяха извършени и измервания по Методиката за измерване на интермодуляционни продукти от тип „A1”, получавани при работата на близко разположени УКВ-ЧМ радиопредавателни станции.

2. Номера и адреси

2.1. Предоставяне на номерационен ресурс

КРС е отговорна за управлението на Националния номерационен план, което е свързано, освен с точно анализиране на използването на всички видове номера и

кодове, с изготвяне и изпълнение на политика, която осигурява ефективното използване на номерационния ресурс и възможности за определяне на обхвати от номера, предназначени за нови услуги и мрежи.

През 2007 година бе приет нов Национален номерационен план (публ. ДВ, бр.72 от 04.09.2007 г.), който отмени приетия през 2005 г.. В него е променено предназначението на номерационен обхват „116”, който е резервиран за Европейски хармонизирани номера за услуги от обществено значение. Изменена е дължината на национално значимите номера след някои кодове за направление и са внесени уточнения в обслужваните от географските кодове за направление области, както и за предприятията, ползващи кодове за достъп до мобилна мрежа.

През изминалата година на алтернативните оператори, предлагащи фиксирана телефонна услуга, са предоставени 324 000 географски номера и 9 адреса (6 национални и 3 международни кода на точки за сигнализация).

В отговор на необходимостта от разширяване на номерационното пространство в регионите на Слънчев бряг и Созопол, за тях бяха предоставени допълнително два нови трицифрени географски кода. Освен това, поради установено неефективно използване, на „КЕЙБЪЛТЕЛ” ЕАД са отнети 5000 географски номера в района на Слънчев бряг.

Тъй като не е усвояван предоставеният на „НЕТПЛЮС” ООД номерационен капацитет на предприятието са отнети първично предоставените номера и адреси.

В рамките на годината са предоставени общо 17 000 негеографски номера за услуги от обхватите „700”, „800” и „90” (2 000 номера от обхват „700”, 2 000 номера от обхват „800” и 13 000 номера от обхват „90”), както и един номер за служба „телефонни повреди”- 130ХУ.

На две предприятия („ТРАНС ТЕЛЕКОМ” ЕАД и „МАКС ТЕЛЕКОМ” ЕООД) са предоставени кодове за достъп до електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида „точка към много точки” с национално покритие от обхват „99Х”.

Предоставеният през годината номерационен ресурс на алтернативните предприятия потвърждава тенденцията на повишената им активност към развитие на мрежите и нарастващ брой абонати, което е предпоставка за разширяване на конкуренцията и дава потенциал за успешно въвеждане на преносимост на номерата за фиксирани мрежи. Усвоените от тях номера в края на 2007 година са около 19% (203 000 бр.) от предоставените им, което показва, че въпреки тяхното развитие, делът им от пазара на фиксирани гласови услуги е все още малък.

Таблица № 16

Година	Предоставени номера на алтернативни предприятия
2003	145 000
2004	207 000
2005	242 000
2006	166 000
2007	324 000
Общо:	1 084 000

Като резултат от цифровизацията на фиксираната телефонна мрежа на „БТК” АД е освободен ресурс от общо 1 153 000 номера в различни географски области на страната, както и номера за достъп до услуги с първа цифра „1” - „130” и „144” във

всички региони на страната. 68 000 номера са преминали от непълна към пълна дължина на национално значимите номера.

Във връзка с предстоящи проекти за цифровизация, на „БТК” АД са предоставени около 90 000 номера.

Увеличава се и броят на използваните от операторите, предоставящи услуги чрез мобилни наземни клетъчни мрежи, милионни групи в рамките на предоставените им блокове от по 10 000 000 национално значими номера.

Таблица № 17

GSM оператор	Използвани номера към края на 2007 година
МОБИЛТЕЛ	10 000 000
КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ	10 000 000
БТК МОБАЙЛ	5 000 000
Общо:	25 000 000

2.2. Преносимост на номерата

През 2007 година продължи работата по въвеждане на преносимостта на номерата в мобилните мрежи.

В края на 2006 г. КРС прие становище за необходимите условия, които трябва да се съдържат в процедурата за преносимост на мобилните номера (Процедура). Намесата на регулатора бе необходима, тъй като мобилните оператори не можаха да постигнат съгласие за съдържанието и условията на Процедурата. С решение 2338/22.12.2006 г. Комисията задължи операторите да внесат подписана процедура, със съдържание съобразно становището на КРС, в срок до 10 януари 2007 г. Само двама от операторите („КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД и „БТК МОБАЙЛ” ЕООД) представиха навреме подписана Процедура. Третият от тях („МОБИЛТЕЛ” ЕАД) обжалва решението на КРС пред Върховния административен съд. В средата на годината Комисията, със свое решение 1130/13.08.07 г., отново задължи мобилните предприятия да подпишат Процедурата, но и това решение бе обжалвано от „МОБИЛТЕЛ” ЕАД пред съда.

Разпоредбите на ЗЕС, определят както конкретно съдържание на Функционалните спецификации за преносимост на номерата, така и въвеждат промени по отношение регулирането на преносимостта на номерата. В този смисъл за КРС възникна задължение да подготви изменение на Функционалните спецификации за преносимост на номерата в мобилни мрежи, с оглед привеждане в съответствие със законовите разпоредби. Работата по изготвяне на проекта на Функционалните спецификации за преносимост на номерата в мобилни мрежи, както и общественото обсъждане, продължиха до края на годината.

Преносимостта на номерата във фиксирани мрежи трябва да бъде факт от 1 януари 2009 г., според предвидения в ЗЕС срок. Ето защо един от основните приоритети в работата на Комисията за 2008 г. ще бъде изготвянето на функционални спецификации за въвеждане на преносимостта във фиксираните мрежи. Освен това регулаторът ще продължи да наблюдава реалното въвеждане на преносимостта от мобилните оператори.

2.3. Единен европейски номер за спешни повиквания „112”

С решение № 46 от 11 януари 2007 г. номерът е предоставен на Министерство на държавната политика при бедствия и аварии (МДПБА).

На основание чл. 255, ал. 3 от Закона за електронните съобщения, е изготвен проект на „Правила за определяне на реда и условията за предоставяне на данни за местоположението на крайните потребители и данни за абоната от предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги при спешни повиквания към централите за спешни повиквания”. Проектът е в процедура на обществено обсъждане от 10 март 2008 г.

Представители на КРС участват в междуведомствената работна група за подготвяне на проект на „Закон за националната система за спешни повиквания с единен европейски номер „112”.